

Raadsinformatiebrief

Kenmerk Z20/063053 / D - 139528
Datum B&W-vergadering dinsdag 30 augustus 2022
Portefeuillehouder(s) I.G.M.H. Minkenberg

Onderwerp
Armoedebeleid per 1 juli 2022

Samenvatting

Door middel van voorliggende raadsinformatiebrief informeert het college de raad over de voortgang van de uitvoering van het in december 2019 vastgestelde 'Armoedebeleid 2020-2025'. Daarnaast licht het college toe aan welke andere onderwerpen binnen het brede thema armoede is gewerkt en gaat het op enkele speerpunten dieper in. De genoemde cijfers hebben betrekking op de periode 1 januari 2022 tot 1 juli 2022, tenzij anders vermeld.

Financiële consequenties

De huidige middelen in de begroting zijn taak- en kaderstellend bij de uitvoering van de beleidsnota. Hier is in totaal een bedrag van € 141.473 voor beschikbaar in 2022.

Juridische consequenties

Niet van toepassing

Achtergrond

Op 18 december 2019 heeft uw raad het beleidsplan 'Elkaar kennen is de basis, samenwerken een voorwaarde', Armoedebeleid 2020-2025 vastgesteld. Het jaar 2022 begon stroef waarbij corona nog steeds hoogtij vierde. Dat bemoeilijkte soms om acties op te zetten, maar inmiddels waren we ook gewend aan de nieuwe situatie. We constateerden dat er halverwege het eerste kwartaal veel maatregelen losgelaten werden en zaken weer 'normaliseerden'.

Nederland is nauwelijks van de corona-crisis gekomen of er dient zich een nieuwe crisis aan. De energieprijzen stijgen zodanig dat veel Nederlanders moeite hebben, of gaan krijgen, met het betalen van de energierekening. Het woord 'energiearmoede' wordt vaker in de media genoemd dan ooit tevoren. En als gemeente Echt-Susteren werd hier snel en adequaat op geacteerd. Dit soort omvangrijke en onvoorziene ontwikkelingen leidde ertoe dat er constant prioriteiten gesteld moeten worden, binnen een thema waarbij alle onderwerpen even belangrijk zijn. Een behoorlijke uitdaging. In deze RIB wordt u als raad meegenomen door de actuele ontwikkelingen en uitgevoerde acties van het afgelopen half jaar.

Toelichting

Niemand in Echt-Susteren leeft of groeit op in armoede. Dat is de missie van de gemeente Echt-Susteren. Daarom werken we dagelijks hard aan de bestrijding van armoede en het uitvoeren van ons Armoedebeleidsplan.

Kindpakket

- **Verjaardagsvoucher**

Voor een bedrag van 150 euro kan een (kind uit een) minimagezin een verjaardagsvoucher aanvragen en besteden bij diverse lokale organisaties. Meest recent is hierbij aangesloten Vechel Fantasy en Echt Leyla. We sturen proactief aan het begin van elk kalenderjaar naar alle gezinnen (met kinderen in leeftijd 5 tot 13 jaar) met een uitkering een voucher toe per post. Deze mogelijkheid wordt continue onder de aandacht gebracht bij belangrijke partners, zoals Studiekern, Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur. In het eerste halfjaar van 2022 zijn er 28 verjaardagsvouchers betaald, hier komt nog een aantal bij van organisaties die ze nog niet hebben verzilverd.

- **Kinderkledingdagen**

Op 12 en 13 juli 2022 vonden de Kinderkledingdagen plaats in samenwerking met Kledingbank Limburg en Servicecentrum MER Sociaal Domein. De portefeuillehouder heeft een bezoek gebracht aan de kledingbank op locatie in Maasbracht op 13 juli. De Kinderkledingdagen zijn in het verleden altijd zeer geslaagd geweest, en ook deze keer zijn er 84 kinderen in een nieuwe set kleren gestoken. Dit aantal zal nog oplopen, want kinderen die verhinderd waren hebben een aparte uitnodiging ontvangen om een andere keer langs te komen in de winkel van de Kledingbank. In het najaar vinden de volgende Kinderkledingdagen plaats op 8 en 9 november.

- **Tweedehands fiets & laptop**

Dit betreft het eenmalig verstrekken van fiets en laptop zodra kinderen uit minima-gezinnen van de basis- naar de middelbare school gaan. Er is een goede, constructieve samenwerking ontstaan tussen de gemeente, St. Leergeld, Kringwinkel Infini en Cyclehub Limburg. Ook is de mogelijkheid onder de aandacht gebracht bij maatschappelijke partners zoals CJG, BJZ, GroupXL en jongerenwerk van Menswel. Tot dusver zijn er in 2022 aan 5 kinderen fietsen verstrekt. Uiteraard blijven we kijken hoe we de werkwijze kunnen verbeteren en meer kinderen kunnen bereiken en blij maken.

Dit geldt eveneens voor de mogelijkheden van de laptop. Er in de eerste helft van 2022 geen gebruik gemaakt van deze regeling. Dat heeft onder andere als oorzaak dat veel scholen zelf ook een laptopregeling aanbieden. Dit telt als een voorliggende voorziening en dan kan er geen gebruik worden gemaakt van ons gemeentelijke aanbod. Daarnaast is de zomervakantie de periode waarin kinderen van het basis- naar het voortgezet onderwijs gaan en aanspraak maken op de laptop. De verwachting is dan ook dat de aanvragen voor de laptops en fietsen stijgen in de tweede helft van dit kalenderjaar. Overigens kan zowel de laptop als de fiets het hele jaar door worden aangevraagd.

- **Studiekern**

Studiekern biedt studiebegeleiding voor kinderen die extra aandacht nodig hebben bij studeren. De tien studieplaatsen werden in 2019 steeds snel gevuld, waardoor een wachtlijst ontstond. In de tweede helft van 2021 is Studiekern uitgebreid naar 17 leerlingen. De dienstverlening heeft tijdelijk op afstand plaatsgevonden wegens corona, maar draait nu weer helemaal en naar behoren. Wegens succes wordt Studiekern per september 2022 uitgebreid naar plaats voor 25 leerlingen.

- **Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld**

Per 1 januari 2021 geldt de nieuwe overeenkomst welke is opgesteld tussen de gemeente Echt-Susteren, Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport & Cultuur. Hierin is ook meegenomen de eerder genoemde verstrekking van laptop en fiets. De samenwerking duurt tot 1 januari 2023. Regelmatig is er contact tussen Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg en de gemeente. Op korte termijn wordt er geëvalueerd en doorgekeken naar 2023 e.v.

In 2021 zijn er in totaal 320 aanvragen geweest en zijn er 172 unieke kinderen mee geholpen. In 2022 is meer aandacht geschonken aan bovenstaande mogelijkheden door structureler informatie te verstrekken via de diverse kanalen van de gemeente. Denk hierbij aan artikelen in 't Waekblaad en het plaatsen van berichten op de sociale media kanalen van de gemeente Echt-Susteren. Daarnaast gaat de gemeente Echt-Susteren in gesprek met andere partijen, waaronder scholen en het lokale sportplatform, om mogelijkheden te bespreken om deze regelingen beter bij de doelgroep onder de aandacht te krijgen.

Het resultaat van de combinatie van extra aandacht aan de mogelijkheden én de versoepeling van de coronamaatregelen in Nederland zijn goed zichtbaar in de volgende cijfers:

Onderdeel	Aanvragen 2021	Aanvragen 2022
Jeugdfonds Cultuur	Heel 2021: 13	1 ^e halfjaar 2022: 12
Jeugdfonds Sport	1 ^e halfjaar 2021: 20	1 ^e halfjaar 2022: 34
Stichting Leergeld	1 ^e kwartaal 2021: 116	1 ^e halfjaar 2022: 162

Aanvragen gaat ook makkelijker omdat de gemeente Echt-Susteren is aangehaakt bij het initiatief www.samenvoorallekinderen.nl. Via deze website kunnen ouders en intermediairs snel en laagdrempelig een aanvraag doen voor een onderdeel van het Kindpakket.

- **Flyer Kindpakket**

We zijn bezig met het ontwikkelen van een flyer over het Kindpakket. Deze flyer zal een helder overzicht geven van de mogelijkheden voor kinderen uit gezinnen met een lager inkomen. De bedoeling is om deze flyer breed binnen de gemeente Echt-Susteren te verspreiden. Te beginnen met het onder de aandacht brengen van deze flyer en het kindpakket op de scholen, de sociale wijkteams en bij de huisartsen binnen onze gemeente.

Minimaregelingen

- **Volwassenenfonds Sport & Cultuur en Armoede in het Preventieakkoord Echt-Susteren**

Armoede is in het Lokaal Preventieakkoord Echt-Susteren opgenomen onder het thema *Sociaal en actief leven*. Allerlei factoren kunnen van invloed zijn op iemands gezondheid, ook de financiële situatie waarin iemand leeft. Geldzorgen, schulden en armoede hebben een negatieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid. Mensen met lagere inkomen ervaren meer stress en fysieke ongemakken. Het is daarom belangrijk financieel gezond te zijn om problemen op andere leefgebieden te voorkomen.

Om inwoners van Echt-Susteren te helpen hun financiële situatie te verbeteren gaan we onderzoeken om aan te haken bij het Volwassenenfonds Sport & Cultuur in 2023.

- **Voedselbank en Kledingbank**

De gemeente Echt-Susteren werkt nog altijd nauw samen met de Voedselbank en de Kledingbank. Beiden zijn helaas onmisbaar voor een deel van de inwoners van onze gemeente. De coronacrisis heeft gezorgd voor een stijging in het aantal afnames bij zowel de Voedselbank als de Kledingbank.

Uit de GGD gezondheidsmonitor blijkt dat het aantal mensen dat moeite heeft met rondkomen afneemt binnen de gemeente Echt-Susteren. Voorzieningen als de Voedselbank en de Kledingbank dragen hier zeker aan bij. Armoede zal altijd een rol spelen binnen onze gemeente. We blijven daarom zorg dragen dat mensen die deze ondersteuning hard nodig hebben gebruik van deze voorzieningen kunnen blijven maken.

Instantie	Afnames 1 ^e helft 2022
Kledingbank	245 personen
Voedselbank	131 personen

- **Zelftesten en mondkapjes voor minima**

Het Rijk heeft in februari 2022 de mogelijkheid aan gemeenten geboden om mondkapjes en zelftesten te bestellen ter behoeve van minima. De gemeente Echt-Susteren heeft hier gelijk gebruik van gemaakt en in dezelfde maand 2.900 zelftesten en 2.000 mondkapjes verspreid. De behoefte leek daarmee vervuld. Dit konden we niet zonder de samenwerking met diverse partijen. Hierbij een overzicht van de verspreiding:

Partij	Zelftesten	Mondkapjes
Servicecentrum MER	540	550
Voedselbank	660	650
Sociale Wijkteams	300	0
Wish, Gift & Smile	600	500
Algemeen Maatschappelijk werk	200	200
Centrum Jeugd en Gezin	100	0
Trajectbegeleiders Statushouders	100	100
Stichting Menswel	400	0
Totaal	2.900	2.000

- **Beleidsregel Giften**

Het college van burgemeester en wethouders heeft in april 2022 besloten een vrijstelling te verlenen aan bijstandsgerechtigden voor het ontvangen van giften tot een totaalbedrag van € 1.200,- per kalenderjaar. Voorheen was dit € 250,-. Bijstandsgerechtigden hoeven giften tot een totaalbedrag van € 1.200 niet te melden.

Doordat bijstandsgerechtigden de giften pas hoeven te melden als deze boven de € 1.200,- uitkomen, in tegenstelling tot € 250,- zoals opgenomen in de beleidsregels Inkomen en Vermogen gemeente Echt-Susteren 2021, is er minder kans dat men giften vergeet te melden. Hierdoor wordt de kans op schending van de inlichtingenplicht, met alle gevolgen van dien, een stuk kleiner. De nieuwe beleidsregel geeft inwoners die leven op de armoedegrens rust en vermindert stress. De giften kunnen een welkome aanvulling zijn op een beperkt budget.

Schuldhelpverlening

- **Vroegsignalering van schulden**

De methodiek Vroegsignalering van schulden is volledig geïmplementeerd sinds november 2020. Dit betekent dat signaalpartners (woningcorporaties, energiebedrijven, ziektekostenverzekeraars) een melding maken in het programma Inforing als er op een adres een betaalachterstand ontstaat.

Er zijn in de periode januari 2022 tot en met juni 2022 in totaal 382 meldingen binnen gekomen. In onderstaand overzicht is zichtbaar het aantal meldingen per signaalpartner.

Signaalpartner	Jan.	Feb.	Mrt.	Apr	Mei	Juni	Totaal
BsGW	0	23	24	21	31	24	123
Energieleverancier	19	25	13	9	16	11	93
Woningcorporatie	2	4	6	2	4	0	18
Waterleverancier	2	8	9	15	8	8	50
Zorgverzekeraar	16	10	18	16	18	20	98
Totaal	39	70	70	63	77	63	382

Daarnaast zijn er 14 *matches* geweest, waarbij er op een adres twee of meer signalen zijn binnengekomen en er een (poging tot) huisbezoek heeft plaatsgevonden. Er was 52 keer sprake van recidive.

Sinds begin 2022 nemen we als gemeente Echt-Susteren deel aan het experiment waarbij BsGW wordt toegevoegd als signaalpartner. Deze proef loopt vier jaar.

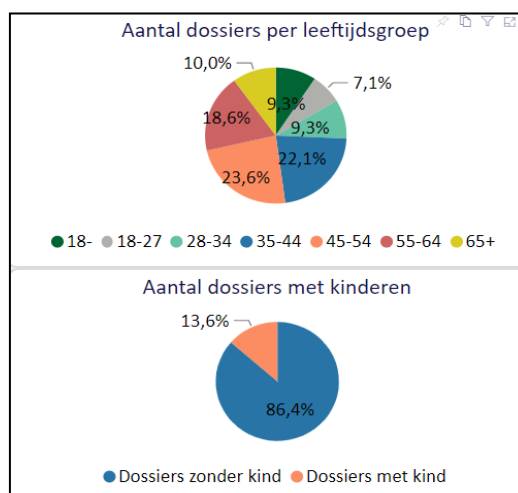
- **Schuldhelpverlening**

PLANgroep voert binnen onze gemeente de schuldhelpverlening uit. De afgelopen periode hebben er binnen de schuldhelpverlening een aantal positieve ontwikkelingen plaatsgevonden,. Graag nemen we u als raad hierin mee:

- De cliënten-app is gelanceerd: De app vergroot de transparantie in budgetbeheer en schuldhelpverlening. Een cliënt kan per direct zien wat de stand van zaken is van zijn/haar traject.
- De verbeterde telefonische bereikbaarheid: PLANgroep werkt sinds 1 juni 2022 met een BRIA systeem. Er is een nummer voor de samenwerkende gemeenten (Leudal, Nederweert, MER) waardoor PLANgroep dagelijks bereikbaar is tussen 9.00 – 12.00 uur en 13.00 – 17.00 uur. Voorheen was de bereikbaarheid per gemeente afhankelijk van de werkdagen van de medewerkers.
- De geïntensiveerde contacten en afspraken tussen gemeenten en PLANgroep. PLANgroep initieert ook nieuwe plannen en neemt de rol van landelijk opererende organisatie weer op door de gemeente te voorzien van ontwikkelingen (voorbeeld: saneringskrediet) op gebied van schuldhelpverlening. Samen maken we plannen om de inwoners van de gemeenten beter te ondersteunen. Zo kijken we samen naar meer begeleidingsuren op gedrag (nazorg) om recidive te voorkomen en het werken met saneringskredieten voor snelle schuldenrust.
- De personele bezetting: In de afgelopen periode is er tijdelijk sprake geweest van onderbezetting. Per 1 april is er een nieuwe regiomanager en zijn er per 1 juni twee fulltime collega's bijgekomen. Daarbij is een ervaren Teamcoördinator ingezet om dit relatief nieuwe team weer op te bouwen en te voorzien van een kwaliteitsinjectie op caseloadniveau. Hij is één dag per week in de gemeente(n) en dagelijks beschikbaar voor (casuïstiek-)overleg met de collega's.

PLANgroep	1 ^e helft 2022
Nieuwe aanmeldingen	39
Lopende dossiers per 1 juli	68
Crisis	1
Gemiddelde hoogte schuld	EUR 32.838,98

Eind 2022 zullen in een raadsinformatiebrief de lopende acties en stand van zaken rondom het uitvoeringsplan Schuldhelpverlening aan u worden gepresenteerd.

- **Laaggeletterdheid**

Een thema dat nauw verbonden is met armoede is het thema laaggeletterdheid. Het college heeft eind 2021 het uitvoeringsplan Aanpak Laaggeletterdheid Echt-Susteren 2021 vastgesteld.

Onder leiding van een regionale coördinator gaan we samen met kernpartners Stichting Lezen & Schrijven, Stichting Menswel, De Domijnen en Gilde Educatie aan de hand van vier actielijnen aan de slag met het thema laaggeletterdheid:

1. Gemeenten geven zelf het goede voorbeeld
2. Versterken van het taalnetwerk
3. Bestrijden van laaggeletterdheid
4. Voorkomen van laaggeletterdheid

We willen inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven mogelijkheden bieden om hun vaardigheden te verbeteren. Onze ambitie is om laaggeletterde inwoners, vooral met Nederlands als eerste taal, te bereiken en te motiveren om hun basisvaardigheden te verbeteren. Dit is geen doel op zich, maar een middel om de gezondheid van onze inwoners te verbeteren, armoede te bestrijden, welzijn te verbeteren, eenzaamheid tegen te gaan en participatie op de arbeidsmarkt en in de samenleving te vergroten.

Eind 2022 zullen in een raadsinformatiebrief de lopende acties en stand van zaken rondom het uitvoeringsplan Aanpak Laaggeletterdheid Echt-Susteren 2021 aan u worden gepresenteerd.

Energiearmoede

- **Energietoeslag**

De kosten voor energie zijn het afgelopen halfjaar flink gestegen. Het kan voor inwoners met een laag inkomen daarom moeilijk zijn om hun energierekening te betalen. Om deze hoge kosten voor energie voor een deel te compenseren is in 2022 de energiebelasting verlaagd. Aanvullend hierop is voor huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum de eenmalige energietoeslag.

In de gemeente Echt-Susteren komt ieder huishouden binnen de doelgroep (120% van het bijstandsniveau) in aanmerking voor een eenmalige energietoeslag ter hoogte van € 800,-.

Eenmalige energietoeslag	1^e helft 2022
Ambtshalve toekenning ¹	504
Aantal aanvragen	494
Aantal afwijzingen	15

Mensen kunnen nog steeds de eenmalige energietoeslag aanvragen. Om dit breed onder de aandacht te brengen zijn flyers gemaakt die verspreid zijn bij onder andere de energiemarkt op 21 mei 2022 en tijdens de Zomertour van Stichting Menswel.

¹ Een ambtshalve toekenning is een toekenning aan inwoners welke bekend zijn binnen de gemeente en voldoen aan de gestelde voorwaarden.

Begin juli heeft het Rijk bekend gemaakt de energietoeslag te verhogen tot een bedrag van € 1.300,- per huishouden met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.

Wat wij als gemeente Echt-Susteren gaan doen, is het volgende:

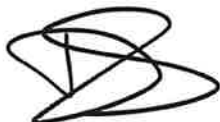
- Huishoudens van wie de aanvraag van de eenmalige energietoeslag al is afgehandeld, ontvangen van de gemeente automatisch een nabetaling (€ 500) in september 2022. Deze huishoudens hoeven hiervoor niets te doen.
- Bij nieuwe aanvragen van de eenmalige energietoeslag vóór 1 september 2022, wordt bij een toekenning in eerste instantie € 800 toegekend. Ook voor deze groep volgt de nabetaling automatisch in september 2022 en hoeft er niets voor gedaan te worden.
- Bij nieuwe aanvragen van de eenmalige energietoeslag ná 1 september 2022, wordt bij een toekenning direct het verhoogde bedrag van € 1.300 gehanteerd.

Ter inzage liggende stukken

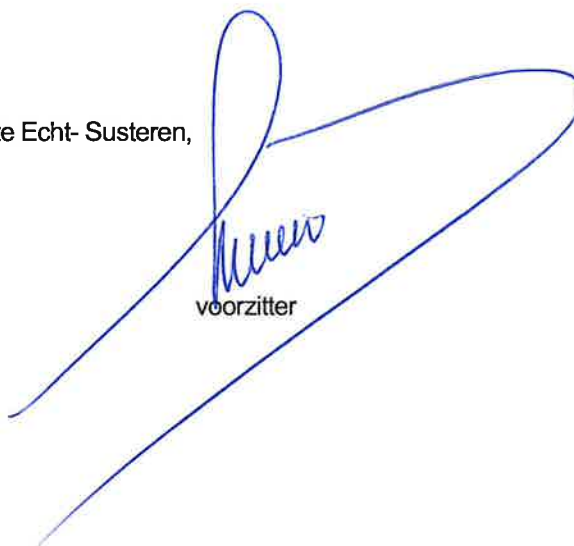
Niet van toepassing

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

secretaris

voorzitter